

**STANDARDY
OCHRONY MAŁOLETNICH
W PUBLICZNEJ SZKOLE
PODSTAWOWEJ
Im. Wincentego z Kielczy
w Kielczy**

Kielcza, 2024 r.

Polityka oraz procedury ochrony dzieci przed krzywdzeniem

Naczelną zasadą wszystkich działań podejmowanych przez pracowników zatrudnionych w Publicznej Szkole Podstawowej Kielczy jest działanie dla dobra każdego dziecka i w jego najlepszym interesie. Pracownicy traktują dziecko z szacunkiem oraz uwzględniają jego potrzeby. Niedopuszczalne jest stosowanie przez pracowników wobec dziecka przemocy w jakiegokolwiek formie, a pracownicy realizując te cele, działają w ramach obowiązującego prawa, statutu szkoły, wprowadzonych regulaminów oraz powierzonych im kompetencji określonych w zawartych indywidualnych umowach oraz zakresach czynności.

§ 1.

Ilekcioć w niniejszym dokumencie, bez bliźszego określenia, jest mowa o:

- 1) **pracownikach** – należy przez to rozumieć wszystkich nauczycieli i pracowników administracji i obsługi zatrudnionych w szkole na podstawie umowy o pracę, a także umowy cywilnoprawnej, wolontariatu lub osoby odbywająca staż;
- 2) **dziecku** – należy przez to rozumieć każdego ucznia, w tym z oddziału przedszkolnego, do ukończenia 18. roku życia;
- 3) **opiekunem dziecka** – należy przez to rozumieć jego rodzica lub opiekuna prawnego, którym jest również rodzic zastępczy;
- 4) **zgodzie rodzica** – należy przez to rozumieć zgodę co najmniej jednego z rodziców dziecka zamieszkałego w obwodzie szkoły, a dziecka spoza obwodu, obojga rodziców;
- 5) **krzywdzenie dziecka** – należy rozumieć popełnienie czynu zabronionego lub czynu karalnego na szkodę dziecka przez jakąkolwiek osobę, w tym członka personelu placówki, lub zagrożenie dobra dziecka, w tym jego zaniedbywanie.

§ 2.

1. Pracownicy posiadają wiedzę i w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę na czynniki ryzyka krzywdzenia dzieci i monitorują sytuację i ich dobrostan.
2. W przypadku zidentyfikowania czynników ryzyka pracownik ma obowiązek zgłoszenia tego do dyrektora szkoły, który podejmuje stosowne działania, w tym przedstawia rodzicom dostępną ofertę wsparcia.

§ 3.

1. Rekrutacja nauczycieli odbywa się zgodnie z zasadami określonymi w ustawie – Karta Nauczyciela oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Centralnym Rejestrze Orzeczeń Dyscyplinarnych oraz w Rejestrze Sprawców Przystępstw na tle Seksualnym. Dyrektor pobiera od kandydata informację z Krajowego Rejestru Karnego o niekaralności.
2. Rekrutacja pracowników administracji i obsługi odbywa się na zasadach określonych w ustawie o pracownikach samorządowych i przepisach wykonawczych oraz obowiązku weryfikacji kandydata do zatrudnienia w Rejestrze Sprawców Przystępstw na tle seksualnym.
3. Zaświadczenie o niekaralności i wydruk z Rejestru należy przechowywać w aktach osobowych pracownika lub analogicznej dokumentacji dotyczącej wolontariuszy/osoby zatrudnionej w oparciu o umowę cywilnoprawną.
4. W przypadku niemożliwości przedstawienia zaświadczenia kandydat/kandydatka składa oświadczenie o niekaralności oraz o braku toczących się wobec niego/niej postępowañ przygotowawczych, sądowych i dyscyplinarnych za przystępstwa i inne czyny popełnione przeciwko dzieciom. (**Załącznik nr1**)

§ 4.

Pracownicy mają znać i stosować zasady bezpiecznych relacji z dzieckiem ustalone w szkole na podstawie obowiązujących przepisów prawa, statutu, regulaminu pracy i innych przepisów wewnętrznych, w szczególności:

- 1) relacja z uczniami/dziećmi powinna być profesjonalna, komunikaty bądź działania wobec ucznia/dziecka powinny być odpowiednie do sytuacji, bezpieczne, uzasadnione i zrozumiałe dla ucznia;
- 2) nie wolno w obecności uczniów niestosownie żartować, używać wulgaryzmów, wykonywać obraźliwych gestów, wypowiadać treści o zabarwieniu seksualnym, przemocowym;
- 3) kontakty z uczniami powinny być nacechowane szacunkiem, cierpliwością, życzliwością, dbałością o bezpieczeństwo fizyczne i psychiczne konkretnego ucznia i uczniów pozostałych;
- 4) nie wolno stosować wobec ucznia zachowań nacechowanych przemocą fizyczną, chyba że jest to niezbędne w sytuacji, w której uczeń zagraża sobie lub innym (np. mocne przytrzymanie);
- 5) nie wolno stosować gróźb;
- 6) należy dbać o poufność i ochronę informacji dotyczących ucznia.

§ 5.

W przypadku powzięcia przez pracownika podejrzenia, że dziecko jest krzywdzone, ma on obowiązek przekazania uzyskanej informacji do wychowawcy klasy, pedagoga, psychologa, dyrektora. **(Załącznik nr 2)**

§ 6.

1. Osoba wskazana w § 5 wzywa opiekunów dziecka, którego krzywdzenie podejrzewa, oraz informuje ich o podejrzeniu.
2. Pedagog lub psycholog lub inna wskazana przez dyrektora osoba powinna sporządzić syntetyczny opis sytuacji szkolnej i rodzinnej dziecka na podstawie rozmów z dzieckiem, nauczycielami, wychowawcą i rodzicami.
W opisie powinny znaleźć się w szczególności takie informacje jak: kogo dotyczy sytuacja, badany problem, ustalenia, podjęte kroki, osoby zaangażowane.
3. Jeśli z analizy sytuacji wyniknie konieczność podejmowania dodatkowych działań, pedagog/psycholog w porozumieniu z wychowawcą dziecka przygotowuje plan pomocy dziecku. **(Załącznik nr 3)**
4. Plan pomocy dziecku powinien zawierać wskazania dotyczące podjętych działań w celu zapewnienia dziecku bezpieczeństwa, w tym zgłoszenie podejrzenia krzywdzenia do odpowiedniej instytucji i zapewnienia możliwego wsparcia, jakie zaoferuje się dziecku.
5. W przypadku drobnych incydentów, gdy ryzyko powtarzalności sytuacji jest nieznaczne, dokonuje się stosownych wpisów w dokumentacji pedagoga szkolnego, psychologa, pedagoga specjalnego, wychowawcy, dyrektora lub innych nauczycieli związanych z daną sytuacją.

§ 7.

1. W przypadkach dotyczących wykorzystywania seksualnego oraz znęcania się fizycznego i psychicznego nad dzieckiem, dyrektor powołuje zespół interwencyjny, w skład którego

mogą wejść: pedagog, psycholog, wychowawca oraz inni członkowie mający wiedzę o krzywdzeniu dziecka lub o dziecku.

2. Dyrektor oraz osoby przez niego upoważnione mogą złożyć do odpowiednich służb/instytucji zawiadomienie o podejrzeniu popełnienia przestępstwa na szkodę małoletniego, jeśli sytuacja wymaga natychmiastowych działań.
3. Dyrektor lub osoby przez niego upoważnione, na podstawie zgromadzonych informacji dotyczących sytuacji dziecka/ucznia, mogą złożyć zawiadomienie do sądu opiekuńczego lub mogą wszcząć procedurę „Niebieskie Karty”.
4. Zespół interwencyjny sporządza plan pomocy dziecku, na podstawie opisu sporządzonego przez członków zespołu, uzyskanych informacji. **(Załącznik nr 3)**
5. Plan, o którym mowa w p.4, jest konsultowany z rodzicami w celu włączenia ich do współpracy na rzecz zmiany w sytuacji dziecka.
6. W sytuacji, gdy potencjalnym sprawcą krzywdzenia dziecka jest rodzic, wyłącza się go z działań, spotkań i ustaleń, jeśli to miałyby narazić dziecko na dalsze krzywdzenie. W takiej sytuacji rozmowy i ustalenia prowadzi się z drugim rodzicem.
7. W sytuacji, gdy rodzic/rodzice są potencjalnymi sprawcami krzywdzenia dziecka i nie można wskazać opiekuna, który zagwarantuje dziecku bezpieczeństwo, nawiązuje się współpracę z odpowiednimi służbami/instytucjami, by zabezpieczyć dziecko.

§ 8.

1. W szkole, uznając prawo dziecka do prywatności i ochrony dóbr osobistych, zapewnia się ochronę wizerunku dziecka i najwyższe standardy ochrony danych osobowych dzieci zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa i przepisami wewnętrznymi.
2. Pracownikom nie wolno umożliwiać przedstawicielom mediów utrwalania wizerunku dziecka (filmowanie, fotografowanie, nagrywanie głosu dziecka) na terenie placówki bez pisemnej zgody opiekuna dziecka
3. W szkole nie wolno udostępniać przedstawicielowi mediów danych kontaktowych do opiekuna dziecka, bez wiedzy i zgody tego opiekuna

§ 9.

1. Szkoła podejmuje działania zabezpieczające dzieci przed dostępem do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla ich prawidłowego rozwoju zapewniając dzieciom dostęp do internetu podczas planowych zajęć poprzez Ogólnopolską Sieć Edukacyjną oraz wsparcie informatyków zatrudnionych w Szkole.
2. Na terenie szkoły dostęp dziecka do internetu możliwy jest pod nadzorem nauczyciela na zajęciach komputerowych lub innych zajęciach z wykorzystaniem Internetu.
3. Nauczyciel prowadzący zajęcia ma obowiązek okresowego informowania dzieci o zasadach bezpiecznego korzystania z internetu.
4. Szkoła zapewnia dostęp do materiałów edukacyjnych, dotyczących bezpiecznego korzystania z internetu na swojej stronie internetowej oraz poprzez informacje przekazywane poprzez e-dziennik.

§ 10.

1. W statucie są opracowane prawa i obowiązki uczniów, w tym zasady zachowania obowiązujące uczniów.
2. W ramach pracy wychowawczej zasady bezpiecznego zachowania omawia się kompleksowo na godzinach do dyspozycji wychowawcy, a także sytuacyjnie w miarę potrzeb.

3. Wychowawcza zapoznaje na pierwszych godzinach z klasą w danym roku szkolnym z wymogami zapewniającymi bezpieczne relacje między uczniami. (**Załącznik nr4**)

§ 11.

1. Osoby odpowiedzialne za szkolenie personelu w zakresie stosowania standardów to dyrektor/wicedyrektor szkoły i pedagog szkolny/psycholog szkolny.
2. Dyrektor szkoły w szczególności:
 - 1) przekazuje informacje prawne oraz nadzoruje przestrzeganie ustalonych standardów;
 - 2) monitoruje przepływ informacji o standardach obowiązujących w szkole do rodziców, uczniów, pracowników;
 - 3) organizuje w miarę potrzeb i możliwości szkolenia z ekspertami zewnętrznymi.
3. Pedagog szkolny/psycholog w szczególności:
 - 1) omawia pragmatykę wdrażania standardów;
 - 2) szkoli personel;
 - 3) aktualizuje informacje o standardach na stronie szkoły.
4. Zasady przygotowania personelu do stosowania standardów:
 - 1) informacja o standardach obowiązujących w szkole oraz związanych z tym regulacjach prawnych – dostępna dla każdego pracownika szkoły na stronie szkoły, a także w gabinecie pedagoga i psychologa szkolnego;
 - 2) przed rozpoczęciem roku szkolnego organizowane jest szkolenie dotyczące standardów obowiązujących w szkole;
 - 3) nowozatrudnieni pracownicy szkoleni w pierwszym tygodniu pracy;
 - 4) dokumentowanie działań może się odbywać w szczególności poprzez ogłoszenie do nauczycieli przez e-dziennik (wydruk), przygotowanie listy obecności ze szkoleń, w przypadku indywidualnego instruktazu – zapis w dzienniku pedagoga/psychologa szkolnego.

§ 12.

1. Standardy obowiązujące w szkole są dostępne na stronie www szkoły.
2. Uczniowie są informowani o standardach na godzinach wychowawczych w pierwszym miesiącu nauki. (**Załącznik nr 4**)
3. Rodzice są informowani o standardach na pierwszym zebraniu z wychowawcą w danym roku szkolnym.

§ 13.

Dokumentacja dotycząca ujawnionych lub zgłoszonych incydentów lub zdarzeń zagrażających dobru małoletniego przechowywana jest w gabinecie pedagoga, zabezpieczona przed dostępem osób nieupoważnionych.

§ 14.

Monitorowanie realizacji niniejszej polityki dokonuje się co najmniej raz w roku w formie ankiety skierowanej do pracowników i opiekunów uczniów, a w przypadku dokonania w niej zmian, zasięga się opinii rady rodziców i samorządu uczniowskiego.

Załącznik nr 1

do Standardów Ochrony Małoletnich w Publicznej Szkole Podstawowej w Kielczy

.....
miejsowość, data

OŚWIADCZENIE O NIEKARALNOŚCI

Ja, oświadczam,
że nie byłam/em skazana/y za przestępstwo przeciwko wolności seksualnej i
obyczajności, i przestępstwa z użyciem przemocy na szkodę małoletniego i nie toczy
się przeciwko mnie żadne postępowanie karne ani dyscyplinarne w tym zakresie.

Jestem świadomy/a odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.
Oświadczenie to zastępuje pouczenie organu
o odpowiedzialności karnej za złożenie fałszywego oświadczenia.

.....
Podpis

Załącznik nr 2

do Standardów Ochrony Małoletnich w Publicznej Szkole Podstawowej w Kielczy

ZGŁOSZENIE KRZYWDZENIA DOTYCZĄCE MAŁOLETNIEGO

1. Imię i nazwisko osoby zgłaszającej:
2. Imię i nazwisko osoby krzywdzonej, klasa:
3. Wychowawca klasy:
4. Opis sytuacji problemowej:.....
.....
.....
.....
.....

.....

(data, podpis zgłaszającego)

Podjęte działania:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

(Data i podpis)

Załącznik nr 3

do Standardów Ochrony Małoletnich w Publicznej Szkole Podstawowej w Kielczy

INDYWIDUALNY PLAN DZIAŁAŃ

Imię i nazwisko ucznia/uczennicy Data urodzenia: Klasa:	
Osoba zgłaszająca:	
Przyczyna interwencji:	
Działania podjęte przez Zespół Interwencji:	
Notatka ze spotkania z rodzicami/ opiekunami prawnymi małoletniego:	
Powiadomienie instytucji wspomagających: (nazwa organu i data interwencji)	1. Policja 2. Sąd rodzinny 3. Zespół Interdyscyplinarny 4. Prokuratura 5. Inne

Pomoc zaoferowana dziecku: Skierowanie małoletniego do specjalistycznej placówki pomocy dziecku	
Pomoc zaoferowana rodzicowi/opiekunowi prawnemu małoletniego	
Informacje dot. współpracy z instytucjami wspomagającymi:	
Monitoring dobrostanu małoletniego:	
Data :	
Data zakończenia wsparcia:	

Załącznik nr 4

do Standardów Ochrony Małoletnich w Publicznej Szkole Podstawowej w Kielczy

Wymogi zapewniające bezpieczne relacje

§ 1

1. Wszyscy pracownicy szkoły w ramach wykonywanych obowiązków zwracają uwagę kiedy Tobie lub innemu dziecku dzieje się krzywda. W szkole obowiązuje równe traktowanie uczniów bez względu na płeć, niepełnosprawność, status społeczny, religijny i światopogląd.
2. W szkole przestrzegane są prawa uczniów/małoletnich określone w przepisach państwa polskiego, a w szczególności:
 - a. prawo ochrony życia i zdrowia
 - b. prawo do wolności sumienia, myśli oraz wyznania
 - c. prawo do rozwoju osobistego
 - d. prawo do utrzymywania i rozwijania relacji społecznych zwłaszcza z rówieśnikami
 - e. prawo do szacunku i uznania ze strony innych.
3. Nikt nie może pozbawić Was tych praw. Czasami jednak zdarzają się wyjątkowe sytuacje, w których konieczne jest ich ograniczenie. Ograniczenie to ma miejsce tylko wtedy, gdy pozwalają na to przepisy prawa lub zagrożone jest czyjeś zdrowie, życie lub mienie. Na przykład w sytuacji, gdy to Wy popełniacie przestępstwo atakując swojego kolegę, wówczas nauczyciel lub inny pracownik szkoły ma nie tylko prawo, ale obowiązek ograniczyć Waszą wolność, żeby powstrzymać Was przed zrobieniem krzywdy innej osobie.
4. Ochrona prawna - przed każdą formą przemocy i wykorzystania - przysługuje wszystkim osobom, które są związane ze szkołą, ze szczególnym uwzględnieniem Was - małoletnich, jednak musicie pamiętać, że ochrona ta dotyczy również nauczycieli i innych pracowników szkoły.
5. Aby w szkole procedury odnosiły skutek, niezbędne jest zgłaszanie przez Was zachowań zagrażających życiu, zdrowiu oraz godności, Waszym nauczycielom, dyrektorowi szkoły bądź temu pracownikowi szkoły, do którego macie zaufanie - bez względu na to czy chodzi o innego małoletniego, czy o dorosłego – nawet jeżeli ten dorosły nie pracuje w naszej Szkole tylko jest dla Was kimś bliskim, kimś z rodziny.
6. Pamiętajcie, że istnieje całkowity zakaz:
 - stosowania kar cielesnych w stosunku do małoletnich,

- stosowanie kar, które są upokarzające, poniżające, ośmieszające - zakaz ten obowiązuje dorosłych, ale też Was samych.
7. Od nauczycieli, jak i od rodziców macie prawo oczekiwać uwagi i właściwego wsparcia, zapewnienia komfortu psychicznego, poczucia bezpieczeństwa, możliwości swobodnej wypowiedzi w każdym bezpośrednim kontakcie z Wami.
 8. W szkole zabronione jest nękanie, prześladowanie, szantażowanie.
 9. Zakazane jest wkraczanie w Waszą osobistą sferę seksualną – nie wolno tego robić ani słownie, ani fizycznie.
 10. Każdemu przysługuje prawo do prywatności, a wszelkie zachowania naruszające Waszą prywatność, niezależnie od osoby, która naruszałaby to prawo, są zabronione.
 11. Pamiętajcie, że w szatni i toaletach zabronione jest fotografowanie lub nagrywanie.
 12. Musicie wiedzieć, że pracownik szkoły może podjąć wobec Was działanie w obronie koniecznej wyłącznie w celu powstrzymania Waszej agresji, która zagraża życiu i zdrowiu oraz bezpieczeństwu Waszemu lub innych osób. Reakcja pracownika powinna być odpowiednia do stopnia Waszego agresywnego zachowania.
 13. Dyrektor szkoły ma obowiązek stanowczo reagować na różnego rodzaju przejawy dyskryminacji oraz na mowę nienawiści ma obowiązek zgłaszać takie zdarzenia policji lub prokuraturze.

Zachowania zabronione w szkole

§ 2

1. Zachowania niedozwolone w relacjach pomiędzy małoletnimi to:

a) Przemoc fizyczna, która obejmuje:

- popychanie i szarpanie
- kopanie i uderzanie
- bójki pomiędzy uczniami
- opluwanie
- inne działania powodujące ból.

b) Przemoc psychiczna, która obejmuje:

- poniżanie i upokarzanie
- ośmieszanie i wyśmiewanie
- używanie wulgarnych słów, gestów i żartów
- nawiązywanie w wypowiedziach do aktywności bądź atrakcyjności seksualnej.

c) Cyberprzemoc, która obejmuje:

- publikowanie poniżających filmów lub zdjęć w sieci
- publikowanie wulgarnych i ośmieszających postów i komentarzy
- włamywanie na czyjeś konto społecznościowe

- zastraszanie, nękanie za pomocą sieci Internet, telefonu czy wiadomości sms.
2. Nie jest dopuszczalne ujawnianie danych wrażliwych dotyczących innych uczniów osobom postronnym (imię , nazwisko, wiek, adres, wizerunek)
 3. Nie jest dozwolone utrwalanie wizerunku innych uczniów poprzez filmowanie, nagrywanie głosu, fotografowanie.
 4. Nie jest dozwolone proponowanie innym uczniom alkoholu, wyrobów tytoniowych ani nielegalnych substancji, jak również ich używanie.

Procedura postępowania w przypadku agresywnego zachowania ucznia.

§ 3

1. Pracownik szkoły będący bezpośrednim świadkiem agresywnego zachowania małoletniego jest zobowiązany do zareagowania na zaistniałą sytuację.
2. Jeżeli słowne upomnienie nie pomaga, nauczyciel lub inny pracownik szkoły powinien odizolować od grupy ucznia / małoletniego, który zachowuje się agresywnie.
3. W uzasadnionych przypadkach prosi o pomoc inną osobę np. nauczyciela lub pracownika szkoły i udziela pomocy pokrzywdzonemu uczniowi/ małoletniemu.
4. W toku dalszych czynności ustala przyczyny agresji oraz przeprowadza rozmowę ze stronami konfliktu wskazując na niestosowne zachowanie.
5. O zaistniałym zdarzeniu informowany jest Dyrektor szkoły oraz rodzic agresywnego ucznia/ małoletniego. Dyrektor szkoły sporządza notatkę o zaistniałej sytuacji.
6. Jeżeli wymaga tego sytuacja, Dyrektor szkoły podejmuje decyzję o wezwaniu policji w celu podjęcia interwencji, która zapewni bezpieczeństwo małoletnim i pracownikom szkoły.
7. W przypadku braku poprawy w zachowaniu małoletniego, nauczyciel instrumentu kieruje pisemną prośbą o zgłoszenie się rodzica - opiekuna prawnego do szkoły, za pomocą dziennika elektronicznego.
8. W przypadku, gdy zachowanie ucznia/ małoletniego w dalszym ciągu stanowi realne zagrożenie dla innych, Dyrektor szkoły może skierować wniosek do sądu o zastosowanie środka wychowawczego zapobiegającego demoralizacji małoletniego.

Zasady ochrony wizerunku małoletniego

§ 4

1. Szkoła uznając Twoje prawo do prywatności i ochrony dóbr osobistych zapewnia najwyższe standardy ochrony Twoich danych osobowych oraz Twojego wizerunku zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa.

2. Zgodę na publikację Twojego wizerunku wyrażają w formie pisemnej rodzice /opiekunowie prawni.

Zasady dostępu do Internetu

§ 5

Szkoła, zapewnia Ci dostęp do Internetu wyłącznie na zajęciach edukacyjnych w obecności nauczyciela. Jednocześnie podejmuje działania zabezpieczające dostęp do treści, które mogą stanowić zagrożenie dla Twojego prawidłowego rozwoju.

§ 6

Zasady korzystania z urządzeń elektronicznych

1. Zasady używania telefonów komórkowych i urządzeń elektronicznych na terenie placówki określa statut.
2. Bezpieczne korzystanie z urządzeń elektronicznych z dostępem do internetu obejmuje następujące zasady:
 - 1) nie podawaj swoich danych osobowych, takich jak: imię, nazwisko, numer telefonu czy adres domowy,
 - 2) dbaj o nierozpowszechnianie swojego wizerunku (w przypadku publikacji zdjęć w sieci należy zadbać, aby dostęp do nich miały wyłącznie osoby znajome); nie udostępniaj zdjęć nieznanym, w szczególności zdjęć intymnych czy w niepełnym ubraniu,
 - 3) poinformuj rodziców lub wychowawcę o każdym przypadku, gdy napotkasz w sieci treści, które wydają się nielegalne czy w jakikolwiek sposób wywołują niepokój,
 - 4) o propozycjach spotkania, jakie otrzymasz od internetowych znajomych, zawsze informuj rodziców lub wychowawcę,
 - 5) nie atakuj nikogo w sieci, niezależnie od tego, jakie zdanie on wyraża; nie pokazuj agresji, nie stosuj gróźb,
 - 6) nie korzystaj z sieci przez zbyt długi czas, bo zbyt długie korzystanie z komputera, tabletu czy smartfona może zaszkodzić twojemu zdrowiu,
 - 7) pamiętaj, że im dłużej korzystasz z sieci, tym mniej rozmawiasz ze znajomymi twarzą w twarz, a takie kontakty są najbardziej wartościowe.

§ 7

Zasady pomocy osobom krzywdzonym

W przypadku powzięcia przez ucznia podejrzenia, że ktoś jest krzywdzony, należy przekazać uzyskaną informację do wychowawcy klasy, pedagoga, psychologa lub dyrektora.